

Amihud Gilony, Adv.
Zeev May, Adv.
Arnon Rotbard, Adv.
Hanna Azulai, Adv.
Ran Segal, Adv.
Sharon May, Adv.

רחוב הוברמן 24, תל-אביב 64075
24, Huberman St. Tel-Aviv, 64075
טל.: 03-6208666
פקס.: 03-5287888
e-mail: office@mglaw.co.il
Direct Mail: zeev@mglaw.co.il

עמיהוד גילוני, עו"ד
זאב מאי, עו"ד
ארנון רוטברד, עו"ד
חנה אזולאי, עו"ד
רן סגל, עו"ד
שרון מאי, עו"ד

Tel Aviv 19/08/2007 **תל אביב**
Our Ref. 19149 **מספרנו**

הנדון: נייר עמדה על שימוש בחתימות אלקטרוניות לחתימת מסמכים לצרכי מס

מסמך זה עוסק בשימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת בעת משלוח מסמכים אלקטרוניים כמוסדר בתיקון הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973 (להלן: "הוראות ניהול ספרים").

1. התיעוד אותו אפשר לשלוח באופן ממוחשב מוגדר בהוראות ניהול ספרים כ"מסמך ממוחשב", היינו מסמך ש:

• נוצר, נשלח, נקלט ונשמר באמצעים ממוחשבים.

• חתום בחתימה אלקטרונית מאושרת או מאובטחת, של עורך התיעוד.

2. כדי שמסמך יעמוד בהגדרה של מסמך ממוחשב, עליו לקיים שני תנאים מצטברים:

התנאי הראשון מחייב קיום ממוחשב של המסמך מרגע היצירה שלו ועד תום תקופת השמירה המחוייבת בחוק. לאור הדרישה, מסמך הנשלח או הנקלט בפקסימיליה, למשל, לא ייחשב למסמך ממוחשב. כמו כן, לא ניתן יהיה לראות בעותק נייר כמסמך ממוחשב.

התנאי השני הוא חתימת המסמך על ידי עורך התיעוד בחתימתו האלקטרונית.

3. הוראות ניהול ספרים מכירות בשני סוגי חתימות אלקטרוניות: חתימה אלקטרונית מאובטחת וחתימה אלקטרונית מאושרת. חתימה אלקטרונית מאושרת הוסדרה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

4. תקשורת באמצעות מחשבים לשם העברת מסמכים ממוחשבים מעלה מספר בעיות המחייבות פתרון קודם שניתן לתת הכשר למסמך הממוחשב.

4.1. זיהוי וודאי (חד ערכי) של הצדדים לתקשורת. היינו צורך לוודא כי הצד המשגר הוא אכן מי שהוא מתיימר להיות.

- 4.2. מניעת התערבות צד שלישי בתקשורת, התערבות המשנה את תוכנו של המסמך הממוחשב בין מועד שיגורו על ידי השוגר ועד לקליטתו על ידי הנשגר.
- 4.3. מניעת אפשרות להכנסת שינוי בדיעבד בתוכן המסמך לאחר שנקלט על ידי הנשגר במחשבו, בין על ידי הנשגר ובין על ידי צד שלישי.
- 4.4. הגנת הפרטיות במהלך התקשורת, היינו מניעת אפשרות גישה לתוכן המסמך על ידי מי שמיירט אותו במהלך העברתו מהשוגר לנשגר.
5. הפתרון שנמצא כמתאים להתגבר על הבעיות הנ"ל במסגרת הוראות ניהול ספרים הינו חתימת המסמך הממוחשב באמצעות חתימה אלקטרונית.
- 5.1. כאמור, חוק חתימה אלקטרונית נועד להסדיר את ההנפקה, השימוש והפיקוח על חתימות אלקטרוניות מאושרות. חתימה אלקטרונית מאושרת מוגדרת בחוק כ"**חתימה אלקטרונית מאובטחת אשר גורם מאשר הנפיק תעודה אלקטרונית בדבר אמצעי אימות החתימה המזהה אותה**".
- חתימה אלקטרונית מאובטחת מוגדרת כחתימה אלקטרונית שהתקיימו בה כל אלו:
- 5.1.1. היא ייחודית לבעל אמצעי החתימה.
- 5.1.2. היא מאפשרת זיהוי לכאורה של בעל החתימה.
- 5.1.3. היא הופקה באמצעי חתימה הניתן לשליטתו הבלעדית של בעל אמצעי החתימה.
- 5.1.4. היא מאפשרת לזהות שינוי שבוצע במסר האלקטרוני לאחר מועד החתימה.
- 5.2. חתימה אלקטרונית מאובטחת, בשונה מחתימה אלקטרונית מאושרת, מאפשרת זיהוי לכאורה בלבד של החותם, ועל כן שימוש בחתימה אלקטרונית מאובטחת אינו מגן מפני ניסיונות תרמית או זיוף.
- יתרה מכך, על החותם או המסתמך על חתימה אלקטרונית מאובטחת, מוטל נטל כבד של הוכחת תקינות החתימה ותקינות השימוש באמצעי החתימה, נטל הוכחה טכנולוגי שאיננו דבר של מה בכך.
- 5.3. התוצאה היא שהחותם באמצעות חתימה אלקטרונית מאובטחת איננו יכול להבטיח למסתמך על חתימתו, באותה מידה שהמסתמך על החתימה המאובטחת איננו יכול להיות משוכנע ובטוח באופן ודאי, כי החותם בחתימה האלקטרונית המאובטחת הוא אכן מי שנחזה להיות. אין זיהוי וודאי (חד ערכי) של הצדדים לתקשורת. היינו אין מענה באמצעות חתימה מאובטחת לצורך לוודא כי הצד המשגר הוא אכן מי שהוא מתיימר להיות.
- האם החותם, אשר מכנה את עצמו ראובן ופרסם את המפתח הציבורי של ראובן, הוא אכן הראובן המסויים אליו אנו מתכוונים. הרי אפשרי ששמעון מפרסם מפתח ציבורי

תחת שמו של ראובן ומתחזה למי שאיננו. כיצד נוודא שחשבונית מס אלקטרונית אכן הופקה על ידי ראובן מסויים הנושא ת.ז. שמספרה מוגדר או מורשה חתימה בשם ארגון שזהותו וודאית? שימוש בחתימה אלקטרונית מאובטחת איננו מעניק את הוודאות הנדרשת להסתמכות על המידע הכלול בחשבונית ועלול לחשוף את מקבל המסמך או החשבונית בפני סיכון זיוף זהותו של החותם. חשש זה מתעצם לאור רגישות המידע המועבר במסמכים מסוג זה, **לרבות מידע הכולל הוראות והנחיות תשלום לרבות פרטי חשבוניות בנק אליהם יש להעביר את סכום התשלום**, ופרטים כלכליים ועסקיים חסויים. לא למותר להוסיף בהקשר זה שעלויות הבדיקה והברור הן גבוהות ומאיינות למעשה את היתרונות הגלומים בשימוש בהעברת מסרים באופן אלקטרוני שכזה.

5.4 כדי להתגבר על קושי זה נוצרה החתימה האלקטרונית המאושרת. בעקבות חקיקת חוק חתימה אלקטרונית, ניתן להצביע על יתרונות רבים שיש לחתימה האלקטרונית המאושרת על פני החתימה האלקטרונית המאובטחת, וביניהם:

5.4.1 מי שעושה כיום שימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת:

- זכאי להסתמך על התעודה המאושרת את החתימה והמזהה זיהוי חד משמעי את זהות החותם על המסמך הממוחשב, ולגבי חתימה בשם תאגיד או ארגון, את היותו מוסמך לחתום בשם הארגון/תאגיד.
- זכאי להסתמך על אישורו של הגורם המאשר, שהוסמך לכך על-פי דין, שהמסמך החתום בחתימה אלקטרונית מאושרת לא שונה ולא זויף.
- פטור מעול ההוכחה הטכנולוגית, המשפטית והראייתית כי החתימה היא אכן חתימתו של החותם וכי התמלאו כל דרישות החוק לגביה.

חתימה אלקטרונית מאושרת, בניגוד ובהבדל מחתימה אלקטרונית מאובטחת, אכן מאשרת, ולא "לכאורה", את זהותו של החותם, היינו שמי שחותם בשמו של ראובן הוא אכן ראובן ולא אדם אחר. פתרון זה מושג באמצעות גוף אמין שהוא צד שלישי לעסקה, הנקרא "גורם מאשר". הגורם המאשר הוא גוף מעין נוטריון, שהוסמך לתפקידו על ידי משרד המשפטים לאחר שעמד בסדרת קריטריונים מחמירים, הן לעניין הטכנולוגיה בה הוא עושה שימוש והן לעניין כשירותו ואמינותו. תפקידו של הגורם המאשר לזהות את בעל החתימה האלקטרונית ואת תקינות והתאמת זוג מפתחותיו, להנפיק לו תעודה מתאימה המאושרת את זהותו ואת הקשר בינו לבין חתימתו האלקטרונית המאושרת ולשמש אמצעי, On Line, באמצעותו יכול מקבל המסמך הממוחשב החתום אלקטרונית בחתימה אלקטרונית מאושרת לוודא כי המסמך הממוחשב אכן נחתם על ידי ראובן, כי זהותו של ראובן תואמת את זהות החותם וכי החתימה תקפה ולא נפל בה כל פגם. החתימה המאושרת מונפקת על ידי גורם מאשר אשר הוסמך לכך על ידי ממשלת ישראל והמדינה

מכירה בו כגורם אשר יש ביכולתו לספק לציבור רמת אבטחה וביטחון הנדרשים ליצירת חתימה אלקטרונית ברמת האבטחה הגבוהה ביותר. באם הגורם המאשר גם עבר את מבחני האבטחה והאמינות של יצרני מערכות ההפעלה, כפי שהדברים אמורים **בחברת קומסיין**, תזוהה החתימה האלקטרונית המאושרת על ידי הגורם המאשר גם על ידי מערכת ההפעלה של המחשב שתזוהה באופן מיידי שהמסמך חתום אלקטרונית בחתימה אלקטרונית מאושרת **וזאת בכל מקום בעולם**.

5.4.2. לצורך קבלת חתימה מאושרת יש לעבור הליך זיהוי פנים-אל-פנים על ידי הגורם המאשר, כולל הצגת שתי תעודות מזהות (תעודת זהות ורישיון נהיגה או פספורט). אמצעי החתימה הוא כרטיס אלקטרוני "חכם", הכולל ציפ אלקטרוני שעליו מוטבעת החתימה בזמן היווצרותה. הליך ייצור החתימה תוכנן להגן על פרטיות החתימה באופן שלאף גורם, זולת בעל התעודה, גם לא לגורם המאשר, יכולת להתערב בהנפקה עצמה.

5.4.3. החתימה האלקטרונית המאושרת, בשונה מהחתימה המאובטחת, נתמכת במסמך נהלים מחייב של הגורם המאשר (CPS), המסדיר את נוהל הנפקת החתימה ואופן ניהול האישורים לגביה. מסמך נהלים זה מחייב את הגורם המאשר (הנתון לפיקוח ממשלת ישראל), מסדיר סטנדרטים נוקשים ומחייבים לגבי אמינות פעילותו של הגורם המאשר, ובהתאם לדין נתון לאישור ופיקוח רשם הגורמים המאשרים.

5.4.4. חתימה אלקטרונית מאושרת יוצרת למשתמש, כאמור, גם הגנה וגם "נוחות" מבחינה טכנולוגית. מחובתו של בעל אמצעי החתימה לעמוד בקריטריונים טכנולוגיים לא פשוטים [ראה למשל תקנה 8 לתקנות חתימה אלקטרונית (חתימה אלקטרונית מאובטחת), מערכות חומרה ותוכנה ובדיקת בקשות], תשס"ב-2001]. שעה שהחתימה בה נעשה שימוש היא חתימה אלקטרונית מאושרת, עוברת החובה הטכנולוגית האמורה לגורם המאשר. אל יהי הדבר קל בעיניכם, במיוחד לאור העובדה שנסיון העבודה שהצטבר בישראל בשנים האחרונות מלמד כי חלק ניכר מהאמצעים המשוקים כאמצעי חתימה אלקטרונית מאובטחת אינם ממלאים אחר הקריטריונים הטכנולוגיים שהוכתבו על ידי המחוקק ומנועים מלשמש אמצעי חתימה לחתימה אלקטרונית מאושרת. דוגמא נוספת, ובעלת משקל, היא החובה והאחריות שהטיל המחוקק על בעל אמצעי חתימה. כך למשל אנו למדים, מהוראת סעיף 7(ב) לחוק, כי בעל אמצעי חתימה שלא פעל כנדרש בסעיף 7(א)(2) ולא מסר הודעה "מיד כשנודע לו על פגיעה בשליטתו באמצעי החתימה, לכל מי שסביר שישתמך על חתימתו האלקטרונית עקב קשרים שגרתיים ביניהם, ולכל מי שידוע לו כי קרוב לוודאי שישתמך על חתימתו האלקטרונית", יהיה אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש באמצעי החתימה שלו בלא הרשאתו. בהבדל מהאמור לעיל, בעל חתימה אלקטרונית מאושרת פטור ממתן הודעה לכל גורם מסתמך

אפשרי, אין עליו מורא שמא נכשל, שגה או התרשל באי מסירת הודעה למי מהגורמים שייתכן ויסתמך על חתימתו, ודי לו שימסור הודעה אחת ויחידה לגורם המאשר. מרגע זה קמה לו חזקת הפטור מאחריות הקבועה בחוק.

5.4.5. היבט נוסף, ובעל חשיבות לעניינינו, היא חתימת תאגיד או כפי שנהוג לכנותה "חתימה ארגונית". בדומה לחתימת בשר ודם, גם חתימה אלקטרונית בשם תאגיד היא חתימתו של מורשה חתימה בשם תאגיד ולא חתימתו של התאגיד עצמו, שהגם שהוא בעל אישיות משפטית נפרדת, הוא חסר תכונות המאפשרות לו לחתום שלא באמצעות מי שהוסמך לכך על פי כללי הניהול הפנימי של התאגיד האמור. חוק החתימה האלקטרונית איננו מכיר בקיומה של חתימת תאגיד אלא רק בחתימת מורשה בשם תאגיד. אותן מכשלות ואותן מגבלות עליהן הצבענו בכל האמור בחתימות אלקטרוניות מאובטחות של יחידים, ביחס לחתימות אלקטרוניות מאושרות, שרירות ותקפות ביחס לחתימות בשם תאגיד. יתרה מכך, כאשר מסר אלקטרוני נחתם בידי יחיד, במעמדו כיחיד, מידת הסיכון שנוטל על עצמו הצד המסתמך מוגבלת למערכת יחסיו עם החותם היחיד שמולו. שונה המצב כאשר המסר האלקטרוני חתום על ידי יחיד בשם תאגיד. במקרה כזה אנו מציבים, מטבע הדברים, דרישות מחמירות על מנת לוודא כי היחיד אכן מוסמך לחתום בשם התאגיד וכי התאגיד לא יוכל להתכחש לחתימה שנעשתה בשמו. מטבע הדברים, חתימה אלקטרונית מאובטחת איננה יכולה ליצור את מידת הוודאות הנדרשת על ידי הצד המסתמך. חתימה כאמור חסרה את אותו אישור הנדרש, תדיר, על ידי הצד המסתמך בהתקשרות עם תאגיד, אישור הקיים באופן מובנה בחתימה האלקטרונית המאושרת.

5.4.6. באם נוסיף לאמור לעיל את העובדה כי כאשר החתימה האלקטרונית משמשת גופים גדולים לצורך חתימה של אדם בשם ארגון, קיימת אפשרות לשמור את החתימה על גבי התקנים מאובטחים מיוחדים הממלאים אחר תקני אבטחת מידע מחמירים אשר החוק מחייב לפעול על פי הם, ניווכח כי בהשוואה בין השימוש בחתימה אלקטרונית מאובטחת לבין השימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת, לא רק שמרכיב ההפרש הכספי הוא שולי, במבחן התוצאה והכדאיות חתימה אלקטרונית מאושרת מספקת למשתמש את כל הנוחות והחזקות שבדין שנועדו להגן עליו, מצמצמת, למינימום, את חשיפתו בשאלת האחריות ובמקרים רבים, למשל בחתימות בשם ארגון או מוסד ציבורי, מהווה את הפתרון הנכון היחיד.

5.4.7. גם שלטונות המס, בהיותם ערים להבדלים המהותיים בין חתימה אלקטרונית מאובטחת לבין חתימה אלקטרונית מאושרת, ובאשר גם הם מעוניינים להגיע לרמת וודאות גבוהה ביחס לזהות הצדדים לעסקה ולמנוע עסקאות אנונימיות או בדויות (ראה ההחמרות לאחרונה בכל הקשור באכיפת הוראות חוק איסור

הלבנת הון), יצרו מספר הקלות משמעותיות בשימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת ביחס לחתימה אלקטרונית מאובטחת.

6. דרישה לעניין אופן קבלת התקבול

בסעיף 18ב' להוראות שכותרתו "כללים למשלוח מסמכים ממוחשבים" קובע ס"ק ד', לעניין מסמך ממוחשב החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת בלבד, כדלקמן:

"נישום המבקש לשלוח מסמך ממוחשב חתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת, יקבל את התקבול בשל הפעולה באחד מאמצעים אלה בלבד, ובאופן המאפשר זיהויים של הצדדים לעסקה:

- (1) כרטיס אשראי של הלקוח כאשר השובר ערוך לפקודת הנישום;
- (2) שיק משורטט על שם הלקוח, שנכתב עליו "לא סחיר", לפקודת הנישום בלבד;
- (3) העברה ישירה מחשבון הבנק של הלקוח לזכות חשבון הבנק של הנישום הכלול במערכת חשבונותיו."

משמע, מסמך ממוחשב החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת בלבד כפוף להגבלות שהוטלו עליו על ידי רשויות המס ויוכר ע"י רשויות המס לצורך ניכוי הוצאה במס הכנסה ו/או לצורך קיזוז מס תשומות במע"מ **רק אם התקבול נשוא המסמך התקבל אצל הנישום באחת משלושת הדרכים המפורטות בסעיף 18ב' להוראות ניהול ספרים כמפורט לעיל.**

לעומת זאת, "מסמך ממוחשב" החתום בחתימה אלקטרונית מאושרת יוכר באופן אוטומטי ע"י רשויות המס **ללא כל מגבלות נוספות.**

צא ולמד שמעבר להיבט הרישומי-חשבונאי של המסמך עצמו, אנו עוסקים פעמים רבות במסמכים המכילים הוראות לגבי אופי ואופן ביצוע התשלום. במילים אחרות, עלינו ליצור מערכת ברמת אמינות גבוהה וודאית שתימנע חשש למעשי תרמית ונוכלות על ידי הזדהות בשמו של אחר ומתן הוראות תשלום בתרמית. הדרך היחידה הקבועה כיום בחוק חתימה אלקטרונית המאפשרת לצד מסתמך לקבל את המסמך הממוחשב ולפעול, ברמת וודאות ובטחון, לפי הוראות התשלום הכלולות בו – היא דרך השימוש **בחתימה האלקטרונית המאושרת.**

7. משלוח חשבונית זיכוי כמסמך ממוחשב

בסעיף 18ב' להוראות קיימת אפשרות לשלוח חשבונית זיכוי כמסמך ממוחשב. חשבונית זיכוי נכנסת לתוקף מרגע שהלקוח אישר את קבלתה באחת הדרכים המנויות בהוראת סעיף 23א. להוראה זאת הוספה עוד דרך לצורת אישור של הלקוח כי קיבל את הודעת הזיכוי, וזאת בצורה של הודעה חתומה בחתימה אלקטרונית מאושרת.

23א. (3) הוצאה ללקוח הודעת זיכוי כאמור בפסקה 2, רשאי הנישום להקטין בהתאם את סכום המכירות ואת החיוב במס ערך מוסף בתנאי שיתמלא אחד מאלה:

.....
(ד) נתקבל אישור חתום בחתימה אלקטרונית מאושרת של הלקוח, המאשר את קבלתה.

מטרת ההוראה היא להקל על נישומים המבקשים לצמצם, עד כמה שאפשר, את השימוש במסמכי נייר ולאפשר לצדדים למסחר המנהלים ביניהם העברת מסמכים ממוחשבים להוציא חשבוניות זיכוי מבלי להזדקק לאישורי נייר של הלקוח.

אין ספק כי המגבלות הנ"ל יכולות ליצור קשיים עסקיים ללקוחות רבים אשר ישתמשו בחתימה אלקטרונית מאובטחת. לאור זאת הדעת נותנת שלקוחות יעדיפו, באופן מובן, שימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת מה עוד שחתימה כאמור מקנה להם יתרונות נוספים כמוסדר בחוק.

כאשר החתימה האלקטרונית משמשת גופים גדולים לצורך חתימה של אדם בשם ארגון, קיימת אפשרות לשמור את החתימה על גבי התקנים מאובטחים מיוחדים הממלאים אחר תקני אבטחת מידע מחמירים אשר החוק מחייב לפעול על פי הם.

8. סיכום

8.1. המעבר לשימוש במדיה אלקטרונית בהעברת מסמכי תיעוד חשבונאי ממוחשב, מאפשר חסכון והקלה משמעותית, הן מבחינת משאבים כספיים והן מבחינת משאבי כוח אדם, לארגונים ולעסקים, בין אם הם אלו המפיצים את המסמך החשבונאי הממוחשב ובין אם הם אלו הקולטים אותו למערכת הנהלת החשבונות הממוחשבת שלהם. באשר השימוש באפשרות זאת מותנה בצירוף חתימה אלקטרונית למסמך הממוחשב, האלטרנטיבה העדיפה, הן מבחינת חקיקת המיסוי הספציפית והן מבחינת החקיקה הכללית המסדירה את התחום, היא שימוש בחתימה **אלקטרונית מאושרת**. סוג חתימה זה מעניק למשתמש, הן לחותם והן ללקוח, **וודאות מכסימלית לגבי זהות הצדדים** (ראובן הוא אכן ראובן ושמעון הוא אכן שמעון), הקלות משמעותיות בתנאי השימוש ואמצעי התשלום, כמו גם **מגדיל את רמת הוודאות לגבי רמת הציוד בו נעשה שימוש שהוא אכן בהתאם לחוק**, תקינות ואמינות החתימה, ותוכן המסמך הממוחשב.

8.2. ארגון המבקש לשלוח מסמך חתום אלקטרונית – אינו יכול לעשות זאת באמצעות "חתימה ארגונית" אלא באמצעות "חתימת מורשה חתימה בתאגיד" כפי שהחוק מתייב. מכיוון שחתימת מורשה בשם תאגיד מחייבת כי יתלווה לה אישור המאמת את כשירותו של החותם לחייב את התאגיד, כמו גם את פרטי זהותו, האפשרות החוקית והמעשית היחידה לבצע זאת במסגרת "חתימה אלקטרונית" היא באמצעות חתימה אלקטרונית מאושרת, היינו חתימה שנלווית אליה תעודה אלקטרונית המאשרת את הנדרש.

8.3. בהתאם, אך ראוי הוא שארגון המבקש להטיל על מי מעובדיו או ממורשי החתימה מטעמו לחתום אלקטרונית בשם הארגון, יעמיד לרשותם את האמצעים והכלים המיטביים. כלים אלו, לא רק שמצמצמים למינימום את חשיפת החותם אלקטרונית בשם הארגון, הם בעיקר מעניקים לארגון את האמצעי המיטבי להגנה על אבטחת

המידע המשוגר על ידי הארגון כמו גם להגנה על הארגון ומוסדותיו מפני מעשי תרמית ומעילה על ידי גורמים לא מורשים. אם נוסף לכך גם את הנוחות שבשימוש בחתימה מאושרת ואת היעדר פער כספי בעל משמעות בין מחיר החתימה המאובטחת לזאת המאושרת, אך סביר שמנהל אחראי יעדיף שימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת במסגרת התאגיד שבאחריותו.

8.4 חתימה אלקטרונית מאושרת מצמצמת למינימום את חשיפתו של החותם ואת היקף החובות החלות עליו בשונה מיחיד החותם באמצעות חתימה אלקטרונית מאובטחת. אך ראוי להפנות תשומת ליבם של הרשויות השונות, הממליצות, בין במפורש ובין במשתמע, על שימוש אפשרי בחתימות מאובטחות, כי הן עלולות להכשיל את ציבור הנישומים והמשתמשים בהטילן עליהם חובות ומטלות שספק אם יעלה בידם למלאן. זאת מבלי להזכיר את טענת המניעות שייתכן ותונח לפתחן מקום בו יבקשו לפסול ספרים ו/או פנקסי חשבונות בטענה כי נפל בהם פגם הקשור באמיתותם ו/או בתוכנם וכו', וציבור הנישומים, בצדק, יטען כי הנטל להוכיח זאת מוטל דווקא על שלטונות המס ולא על הנישום, שכן נעשה שימוש במסמכים חתומים בחתימה מאובטחת כהמלצת רשויות המס, והנטל המוטל כעת על הנישום, עקב כך, הוא כבד מנשוא וייתכן גם בלתי סביר.

8.5 כל ההליך חייב להיות מוסדר באמצעות (Certificate Practice Statement) CPS כלומר אותו מסמך נהלים אשר מחייב את התאגיד אשר בשמו חותמים. לגורם מאשר יש CPS מאושר ומוסדר על ידי המדינה. כתיבת CPS חדש – מחייבת דיונים אינסופיים בין נציגי כל הארגונים (הבנקים) עד להגעה למסמך מוסכם. ההליך היקר הזה נחסך בעבודה עם חתימה מאושרת.

בכבוד רב
זאב מאיר, עו"ד

